

• Sceptis over verplicht solliciteren op 'mindere' baan

Plan-Donner werkt niet voor hoogopgeleide WW'er

WW'ers moeten na een jaar ook solliciteren op functies beneden hun niveau. Dat biedt mogelijkheden, maar het niveaoverschil mag niet te groot zijn.

Laura van Baars

Het plan van minister Donner om mensen die een jaar in de WW zitten te verplichten te solliciteren naar 'mindere' banen kan best goed uitpakken, denkt hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse Jouke van Dijk. Als die mensen maar niet te ver beneden hun niveau hoeven zakken.

Van Dijk kent een verhaal van enkele sociologen die uit nieuwsgierigheid solliciteerden naar een baan aan de lopende band in een fabriek. Voor de fabrikant het wist, hadden de kritische academici de rest van het laaggeschoolde personeel al tegen hem opgejut. „Het verschil tussen het opleidingsniveau van de sociologen en het arbeidsniveau was gewoon te groot. Dat gaat niet goed.”

Volgens Lies de Bode van reïntegratiebureau Agens zijn hoogopgeleiden minder geneigd om lagere functies te accepteren dan laag- of middelbaar geschoolden. Het salarisverschil is te groot en de doorgroeimogelijkheden zijn beperkt. Hoogopgeleid personeel is bij veel werkgevers ook niet welkom op eenvoudige functies. „Een hbo-kandidaat op een mbo-functie kan snel uitgekeken raken. Hij haalt vaak zijn persoonlijke doelstellingen niet, stelt hogere ei-

sen. Dat schrikt werkgevers af.”

Het plan van Donner om WW'ers na een jaar in een lagere functie te laten instromen werkt volgens Van Dijk niet voor academici en hbo'ers. Zij vormen bij de uitkeringsinstaties dan ook niet het grootste probleem. „Het gaat natuurlijk met name om mensen met een beroepsopleiding, of zonder enige diploma's.” Voor de ze groep hoeft het niveaoverschil in werk niet zo groot te zijn. Voordeel van het plan is verder dat oudere werklozen hun opgebouwde WW-rechten niet verliezen als zij een mindere baan accepteren. Zij houden recht op een uitkering, gebaseerd op hun oude salaris.

Het CWI ziet dan ook wel wat in Donners plan. Bij het CWI bestaat al een capaciteitentest, waarbij klanten getest worden op vaardigheden die buiten hun oude vakgebied liggen. Dit kan ook nuttig zijn voor de 'mindere banen'. Woordvoerder Frank Bartelds: „Enige nadeel van de regel is dat de verplichting te laat ingaat, pas na een jaar. Het is juist in het eerste half jaar van werkloosheid belangrijk om veel te solliciteren.

Het is veel makkelijker om van werk naar werk te gaan, dan van een uitkering naar werk.” Volgens de voorzitter van de Stichting Economisch Onderzoek, Jules Theeuwes, is dat eerste half jaar cruciaal in het vinden van een baan. „Lukt het dan niet, dan ben je meteen een 'zwaar geval'. Die komen ook met deze maatregel van Donner niet ineens aan werk.”

WW'ers hoeven niet bang te zijn om na een lagere baan minder kans te maken op een functie van hun oude niveau, zegt Lies de Bode. „Je moet alleen niet te lang in zo'n mindere functie blijven zitten. Want dat roept vragen op. Kan deze persoon zijn opleidingsniveau nog wel aan? Een snelle doorstroom van lagere naar passende functie is dus belangrijk.”

Voor werkgevers zou dit kunnen betekenen dat zij hun hoogopgeleide werknemers in mindere functies snel verliezen. „Daar moeten werkgevers in het huidige arbeidsklimaat niet bang voor zijn”, vindt Bartelds van het CWI. „Zolang vacatures vervuld kunnen worden, moeten werknemers makkelijk kunnen wisselen van functie.”

Na 32 weken is het moeilijk om werk te vinden

WW'ers die een baan vinden, doen dat gemiddeld binnen 32 weken na hun ontslag. Daarna wordt het aanzienlijk moeilijker om aan de slag te komen. Volgens Jules Theeuwes van Stichting Economisch Onderzoek ligt dat aan het verlies van een netwerk en arbeidsvaardigheden. Van de ongeveer 27.000 WW'ers die gemiddeld maandelijks hun uitke-

ring verliezen, vinden circa 13.000 WW'ers een baan. De andere WW'ers verliezen hun recht op uitkering wegens tijdsverloop. De maximale lengte van WW is 3 jaar en 2 maanden. Deze is afhankelijk van het arbeidsverleden. Gemiddeld is de duur van WW 54 weken. Dit jaar ontvingen gemiddeld 222.261 mensen zo'n uitkering.